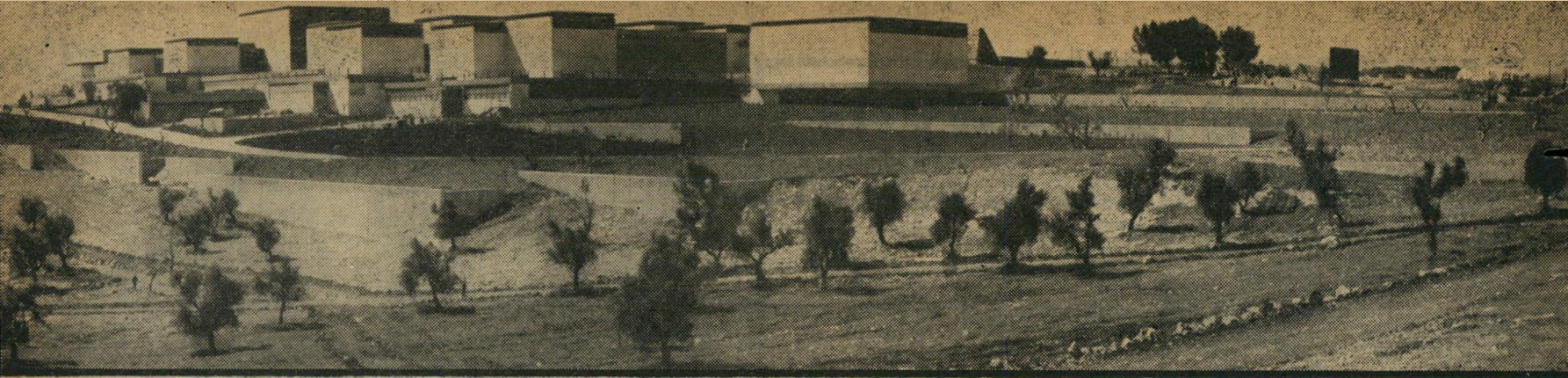

מראה כללי של מוזיאון ישראל (מימין: היכל הספר)
"סלקו את האידיוט הזה!"

שרידי בית הכנסת מוונציה

הנשיא ליר שרידי בית הכנסת הפרסי*

"איוז מין ערייה זאת?"

שזה יותר חשוב מלבנות ישיבה. רבותי, אני מבקש לצטט אותי! וכולם מהר כתבו בפניקסים: "אני מבקש לצטט אותי." במוזיאון, המשקיף על עמק המצבה, בנייני האומה, בניין הכנסת והאוניברסיטה, עובדים 60 שומרים, 40 עובדי נקיון, 30 גננים ושלושה כלבים. שיטחו 84 דונאם, והוא מאחד בתוכו את המינים הללו: ה' מוזיאון הלאומי לאמנות — בצאלה, ה' מוזיאון התנ"כי והארכיאולוגי, היכל הספר — מקום מושכן המגילות הגנוזות, וגן האמנות של בילי. אולי יבנו מיבנים נוספים. כשיקציבו לנו גירעון נוסף, הבטיח טדי וחייד בעונג כששמע את ההבטחה שלו. **המתים והעשירים.** אחיון המיליונרים כבר הגיע לארץ, עם 600 האורחים. גולדמן, ומאיר, ופיגין, ומוריסון וכולם, שנתנו את התמונות והמגילות במתנה, או השאילו, או נידבו, ושכלל בלעדיהם שום דבר לא היה קם במדינת ישראל, גם לא מדינת ישראל עצמה. מנהלת הלובר כבר הגיעה, הברונות דה'רוטשילד מפאריס הגיעו, והגיעה גם המרקוזה דה'ברמונד'דארס, שאין אחד לא יודע מי היא, אבל היא בטח חשובה.

גם רמבראנדט כבר הגיע. ורובנס ופון'דה-אקוט, ופיקאסו, והנרי מור, ורודן, וליפשיץ, ורומייה, ואפילו מבית'שאן שהגוצרים כתרו לו את אבריהם, ועשתורת מרובת השדיים, וחננס הפרה'היסטורית עם הבטן'הגדולה, כולם כולם כבר הגיעו. אפילו בית הכנסת העתיק מוונציה, שהמריא לכאן באופן מיוחד. החברות המושחזות מבראשבע כבר שלו פות על הקיר. ארונות המתים כבר מוכנים. אפילו בניין הכנסת שעל הגיבעה ממול כמעט מוכן. רק המוזיאון עוד לא היה מוכן, 24 שעות לפני הטקס.

הוא בטח יודע. אבל טדי הבטיח ש' זה יהיה בסדר. הוא גם הבטיח שהוא כבר יודע מה יכתבו על המוזיאון בעוד חודשים. "אני בטוח שיכתבו", הוא אמר, "שבמוזיאון קר מדי, או חם מדי. שהתאור רה גרועה, שהמיבנים חסרי טעם, שהמור יואון לא יהיה גמור לעולם, ולמה לא פתחו אותו בעוד עשר שנים. אני בטוח שככה יכתבו."

(המשך בעמוד 16)

המאטיר מקיסריה (ברקע: הבנין החדש של הכנסת)

"קר מדי או חם מדי?"

רק טדי קולק היה אופטימי. "גו, חברה," הוא טפח בעליזות לחברה על הכתף, "מי עוד לא מאמין שנהיה ב'11 בבוקר מוכנים?" כתב הצופה אמר לטדי שזה לא חכמה, שאם עובדים בשבת אז זה לא חכמה לגמור בזמן. טדי התפלא: "אני לא מבין מה כל הרעש הזה. אז מה אם אני עובד בשבת?" אני גם עובד כל השנה!"

הוא נראה עייף, טדי, השערות שלו היו פרוצות יותר מתמיד, ונפלו על העיניים. הוא נשען על הקיר החשוף, במקום שהיו צריכים לתלות את משה, והיה אדום מאד מכעס כשנשא את נאום'התוכחה הבא: "תקציב המוזיאון השוטף יהיה שניים וחצי מיליון ל"י לשנה. ממשלת ישראל הקציבה כסף. אפילו הסוכנות תרמה משהו. רק עיריית ירושלים לא מעוניינת להשתתף ב' הוצאות. בגלל גן'הפסלים. היא לא מבינה

טקס הלאומי הם עדיין רבו. הפועלים לא ידעו אם לשים חצץ או אספאלט. פועל אחד אמר לבילי בעברית: "שמע, אין לנו הרבה זמן. אם לא תחליט תיכף, חצץ או אספאלט, נעשה ממך פסל וגדבניק אותך במסמרים." בילי חייד בנעימות לפועל. הוא לא מבין עברית. "אויקיי," הוא אמר, "אבל קודם תסלקו את האידיוט הזה."

הרתיים של העירייה. או 24 שעות לפני הטקס עוד לא התחיל גן'הפסלים ל' היות גמור. במוזיאון למיקרא ועתיקות עוד לא החליטו איפה להעמיד את ארונות' המתים. באולם התצוגות של התני"ך עוד לא חלו את דוד וגולית ושמשון ושאגאל, ו' שום תמונה אחרת. אנשים רצו עם פטישים ענקיים ביד. בחצר עוד לא גמרו לפוצץ את הסלע, אבל, תודה לאל, כבר הניחו את אבן'השריפה. הפועלים היו מיואשים.

אריאנה עלידי הגסטאפו. היה זה לאחר כיבוש צרפת בידי הנאצים. האם, שהיתה לוחמת המחתרת הצרפתית, עונתה על ידי שוביה, הוצאה לבסוף להורג.

הבת הצעירה ירשה את מקומה בשורות המחתרת, השתחררה ממנה בסוף המלחמה כשהיא נושאת את צלב המלחמה הצרפתי ואת כוכב הכסף האמריקאי. שניהם היו ציון גבוה ללוחמת הנועצה.

אך סוף המלחמה לא היה סוף ההרפתקה. בשלהי 1946 פגשה בטי בשליח שבא לפאריס מארץ'ישראל. היה זה יעקוב ירדור, היום עורך'דין תל'אביבי וחבר מרכז הפעולה השמית ואז שליח לוחמי חרות ישראל (לח"י).

בטי הפכה מחדש ללוחמת, ולאשה המ' בוקשת עלידי שרותי המודיעין הבריטיים. היא הניחה פצצת שערן בבניין מיניסטריון המושבות בלונדון, נשאה לאחר'מכן על גופה מעטפות נפץ שנועדו לכל השרים של ממשלת בריטניה.

ב'1948 הגיעה בטי לישראל, אך זמן קצר לאחר מכן נעצרה, כמו אנשי לח"י אחרים, לאחר רצח הרון פולקה ברנדוט, מתווך האר"ם.

מפגש לוחמים ובוהימה. לאחר ה' שחרור נסעה שוב לפאריס, ומשם בחזרה לישראל, היא היתה חסרת מנוחה. ידידיה אמרו כי תקופת שלום ורגיעה אינה לרוחה. בארץ הכירה בטי יהודי אמריקאי בשם ליאון היימן, נסעה עמו לארצות'הברית וילדה לו שני ילדים. כשחזרה עמו לארץ השתקע הזוג בבאר'שבע, שם נולד ילדם השלישי.

גם עתה לא ידעה בטי מנוחה, בעלה, שהקים מיפעל של ציוד מכאני כבר, פטש את הרגל וזמן קצר אחר'כך אושפז כחולה במחלת נפש.

בטי ניצלה את ההזדמנות האחרונה, פתחה בבית'ה הגב מועדון'לילה, קראה לו בשם ההזדמנות האחרונה. המועדון, שלא נשא רווחים של ממש, הפך למקום מיפגש ארצי לאנשי הבוהימה. גם אנשי מתחרת לשעבר נהגו לסור אליו מפעם לפעם, להעלות זכרונות עם בעלת המקום, שהיתה חברתם לנשק.

בערב השבת האחרונה אירחה בטי במור עדונה את הזמר הבלגי ז'אק ברל. היא מסרה לו מתנות עבור ידידיה בפאריס, וזמן קצר לאחר מכן נפטרה מהתקפת'לב פתאומית.

ילדיה של בטי נעדרו מן ההלוויה, אך לא נשכחו. בעת ההלוויה התארגן ועד ציבורי, שתפקידו הראשון יהיה לתבוע מבית'המשפט למנות אפטרופוס לילדים. חברים בו העתונאי יצחק שתיל, הרופא אליהו למן ואיש לח"י טיבי רוזנברגן. המועדון גישאר מיותם. ההזדמנות האחרונה איבדה את נישמתה.

המוזיאון

24 שעות לפני

פתחו את מוזיאון ישראל בירושלים. רחל שור גזרה את הסרט, ותזמורת צה"ל ניגנה ניבנה ארצנו ארץ מולדת, וס'בשבט הגיע.

מדווחת זיוה יריב:

בדיוק עשרים וארבע שעות לפני ה' פתיחה אמר בילי רון לאיסמו נוגוצ'י ה' יפאני שהוא אידיוט. איסמו נוגוצ'י אמר לבילי אתה בעצמך אידיוט. ובילי צוחק כשאמר לפועלי'הבניין של המוזיאון הלא'גמור: "אם לא תסלקו ממני את האידיוט הזה, אני לוקח את כל הפסלים שלי וסע עוד היום לגני'ירוק!"

נוגוצ'י הוא הארכיטקט של גן'הפסלים. בילי רון הביא אותו. נוגוצ'י אמר נצריך לשים חצץ בשבילי'הגן. בילי רון רצה רק אספאלט. ועשרים וארבע שעות לפני ה'